

namen. Mi izpolnujemo le prijetno dolžnost, da tvrdko Petričevo slovenskemu učiteljstvu priporočamo kar najtopleje in pričakujemo, da se bo slovensko učiteljstvo pri nakupovanju šolskih zvezkov in drugega šolskega blaga oziralo na to domačo, narodno tvrdko.

III. koncert „Glasbene Matice“. Naš dični glasbeni zavod je priredil prijateljem petja in godbe že mnogo lepih koncertov, ki niso v čast le zavodu samemu ampak tudi v ponos slovenskemu narodu. III. koncert „Pasijon sv. Matevža“, ki se je izvajal dne 4. t. m. je pa nadkrilil vse dosedanje koncerte, kar jih je priredila Glasbena Matica; bil je dovršen v vsakem oziru, bil je res pravcati triumf za naš glasbeni zavod in posebe še za koncertnega vodjo g. Čerina, ki je pokazal, da je umetnik, velik mojster v godbi. Slava mu!

† **Lujiza Pesjakova.** Dne 31. sušca t. l. je umrla v Ljubljani po daljšem bolehanju priznana slovenska pisateljica in pesnica, gospa Lujiza Pesjakova, porojena Chrobathova v 69. letu dobe svoje. Gospa Pesjakova je mnogo delovala v mlajših svojih letih na slovstvenem polju slovenskem. Bila je zvesta sotrudnica malone vsem našim leposlovnim listom. Na nje pesniško delovanje pa je brezdvomno mnogo vplivalo prijateljsko občevanje s pokojnim Jožefom Cimpermanom, katerega vpliv se pozna zlasti obliki literarnih del Lujize Pesjakove. Svoje pesmi je izdala pred desetimi leti pod naslovom „Vijolice“, je spisala roman, ki je izšel v Krajčevi narodni biblioteki pod naslovom „Beatin dnevnik“ ter libreto Foersterjevi operi „Gorenjski slavček“. — Lujiza Pesjakova je bila visoko naobražena gospa, katere ime se bo s častjo imevalo v literarni zgodovini slovenski. S svojimi deli si je zgradila dostojen spomenik v našem narodu. Naj ji bo lahka zemlja slovenska!

Vabilo. Kamniško učiteljsko društvo bode imelo svoj redni občni zbor dne 21. mal. travna, pri neugodnem vremenu pa zadnji četrtek 28. mal. travna v Dobu ob 10. uri dopoludne. Razven običajnih točk, bode nadaljeval svoje poročilo g. Janko Toman. K obilni udeležbi vabi

Šolska izložba 1898. l. na Dunaji. Po časopisih se je že naznanilo, da ne bode zastopano na jubilejni izložbi na Dunaju v takozvani mladinski dvorani (Jugendhalle) le dunajsko šolstvo, temuč tudi razmerno šolstvo vse nižje Avstrijske. Vsled odredbe deželnega šolskega sveta so okrajni šolski sveti opozorili učiteljstvo na podjetje in tudi šolske oblasti same se bodo udeležile s statistično razredbo o šolskih razmerah zadnjih pedeset let dotičnih okrajev. Iz učiteljskih krogov so se oglasili že mnogi z različnimi lastnoročno izdelanimi učnimi pripomočki, kateri nikakor ne delajo sramote tudi tovarniško izdelanim učnim pripomočkom. Znamenit razstaven predmet bode razstavil okraj Neunkirchen, namreč album vseh novih šol v dotičnem kraju. V posameznih okrajih dobili so se dobrotni možje, kateri bodo stroške za prireditve razstavnih objektov sami poravnali. Prvomestnik „mladinske dvorane“ dr. Stejskal je v zadnji seji sporočil, da se je prvotno 2000 m² odstopilo za dvorano, a sedaj se pa že rabi dvorana z 3000 m² in ker bode tudi deželni odbor nižjeavstrijski od dežele vzdržane učne in dobrodelne zavode zastopal, se bode porabil ves odmenjeni prostor. — Slovenski učitelji pa pokažimo v „šolskem muzeji slovenskega in istrsko-hrvatskega učiteljstva“, kaj premoremo in znamo. Torej, le na delo!

Jos. Korošec.

Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem. Deželni šolski svet je provizorični učiteljici gospodično Emo Peče v Selcah in Eleonoro Dev v Trebnjem stalno namestil na njih dosedanjih mestih ter učiteljico gdč. Polonico Dolinšek na Vremu premestil v Št. Vid pri Žilcah.

Avtonomija v šolstvu. V zraku vrvi geslo: avtonomija v šolstvu. Pa niti mi učitelji — tem manj poslanci, niti občinstvo nima jasnega niti enotnega nazora v tem, kakšna bi morala biti v prihodnje šolska avtonomija. Zaradi tega pozivljemo vse delavce učitelje, kateri imajo o avtonomiji šolstva svoje lastne zdrave nazore podprte s

skušnjo, da bi te nazore priobčili in tako pomagali do pravega nasveta, za katerega naj se postavi vse učiteljstvo. Da se bomo mogli zoperstaviti pretiranim tožbam do razširjene avtonomije, zlasti v najnižji avtonomistični korporaciji, zbirajmo dogodke, kedaj je bila zlorabljena že pri sedanji avtonomiji šolski na škodo učiteljstva ali narodne šole. Kar je češkemu učiteljstvu v prid, gotovo je tudi nam. Posnemajmo jih. (Po „Češkem Učitelju“).

J. K.

Vabilo k občnemu zboru učiteljskega društva radovljiškega obraja, kateri se prične ob 3. uri popoldne v dan 14. mal. travna t. l. v Lescah. Razven običajnih točk bo poročal g. Stiasny „Po regulaciji učiteljskih plač“. Po tem poročilu bo „Pogovor o slavnosti petdesetletnice presvitlega cesarja“. Radi važnega dnevnega reda vabi k obilni udeležbi

odbor.

Potovalne štipendije za učitelje. Dvema nemškima učiteljema z Moravske podelilo je ministerstvo za uk in bogočastje ter poljedelstvo potovalne štipendije: enemu za obisk prirodoslovnega tečaja za učitelje na univerzi v Jeni, drugemu za potovanje po Švici. Ali bi češki učitelji (kaj pa slovenski, a pardon, saj Slovani nismo Herrenvolk) ne mogli doseči podobne štipendije. (Po „Češkem Učitelju“).

J. K.

Štev. 41.

Zahvala.

Vsem gospodom tovarišem in gospodičnam tovarišicam, ki so se nas tako prijazno in kolegijalno spomnili po regulaciji naših plač, izrekamo tem potem najiskrenejšo zahvalo. Odbor je storil vse, kar mu je bilo sploh mogoče storiti v tej zadevi ter se je oziral pri teh korakih na razne izražene želje. Sedaj ima vso stvar v rokah visoki c. kr. deželni šolski svet, ki jo bode uredil gotovo z isto blagonaklonjenostjo, s katero je spremljal in podpiral vse naše prošnje in želje ter tako pripomogel v prvi vrsti, da se nam je odpomoglo vsaj v toliki meri. Ako pa morebiti tudi še sedaj ne bode povsem ustrezno želji vsakega učitelja in vsake učiteljice, naj radovoljno potrpi; bližnja bodočnost bode izravnala gotovo tudi to!

Upamo pa, da nas bodo gospodje tovariši in gospodične tovarišice tudi v prihodnje drage volje podpirali ne samo z dobrim svetom, ampak tudi z naročevanjem našega glasila, ki nam je v našem trdem boju za obstanek najboljšo sredstvo in glavna opora! Naj se uresniči te naše nadeje!

Za odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“:

Juraj Režek,
t. č. predsednik.

Engelbert Gangl,
t. č. tajnik.

Jubilejni koncert

v proslavo 50 letnice cesarjevega vladanja.

Oglašenci: Ljubljansko učiteljstvo: Marija Marout, Jakobina Tomec, Mira Dev, Draga Fischer, Fani Poka pl. Pokafalva, Franc Raktelj, Jožef Maier, Teod. Valenta, Franc Bahovec, Anton Razinger, Jožef Cepuder, Jakob Dimnik, Alojzij Kcelj, Franc Trost, Avgust Kleč, Jakob Furlan, Franc Schiffrer, Janko Likar, Franc Črnagoj, Rudolf Vrabel, Henrik Petras, Engelbert Gangl; Ivan Poženel, nadučitelj in Mici Poženel, z Rakeka.

Listnica uredništva:

G. dr. Emil Holub na Dunaju: Prisrčna Vam hvala na prijaznosti in naklonjenosti do „slovenskega šolskega muzeja“. Gotovo bo Vaša zbirka obiskovavce šolskega muzeja najboljše zanimala. — **Učitelj-organist:** Anonimnih dopisov ne sprejemamo; prosimo, javite se nam! — Zaradi tesnega prostora in zaradi spisov, ki jih ne moremo odlagati, smo za danes odložili do prihodnje številke nadaljevanje ocen knjig „Slovenske Matice“ za l. 1897. — Vsem somišljenikom: Veselo Alelujo!